Redactiunea, Administraţiunea
Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulu inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă si învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe sése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe sése luni 20 francĭ, pe trei luni 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe sése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe sése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 138. Braşovŭ, Joi 23 Iunie (5 Iulie) 1888.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie 1888 st. v. se deschide nou abonamentŭ la care invităm pe toţi amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei luni 3 fl.
pe sése luni 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate:
pe trei luni 10 francĭ,
pe sése luni 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Braşovŭ, 22 Iunie st. v. 1888.

Ministrulŭ de culte şi de instrucţiune ungurescŭ, d-lŭ Augustŭ Trefort, adreséză în fiecare anŭ pe timpulŭ acesta câte unŭ manifestŭ cătră alegătorii sĕi, în care îşĭ desvóltă ideile şi programa sa.

Foile ungurescĭ se grăbescŭ de a reproduce aceste manifesturĭ, căcĭ d-lŭ Trefort se bucură inaintea lorŭ de mare véḑă, fiindŭ elŭ spiritulŭ conducătorŭ alŭ şoviniştilorŭ unguri fără deosebire de partidă.

Ministrulŭ Trefort se şi feresce de a face în enunciaţiunile sale politică de partidŭ, şi atinge mereu córda, ce pune în vibrare sentimentele acelorŭ conaţionalĭ ai sĕi, carĭ suferŭ de bóla şovinismului şi a fanatismului naţionalŭ. Şi numĕrulŭ acestora este grozavŭ de mare. Elŭ cresce pe ḑi ce merge sub îngrijirea ministrului de culte şi de instrucţiune.

De astădată d-lŭ Trefort adreséză o scrisóre deschisă alegĕtorilorŭ sĕi din cerculŭ alŭ patrulea alŭ Pestei.

Indată la începutŭ elŭ caracterisézā situaţiunea cu puţine cuvinte şi atinge apoi câteva puncte ale programului sĕu.

„Posiţiunea nóstră în afară — ḑice d-lŭ Tretort — şi cestiunea financiară predomină situaţiunea. Tótă Europa se arméză, de aceea nicĭ noi nu putemŭ rĕmâné nepregătiţĭ; acesta este unŭ lucru fatalŭ apĕsătorŭ pentru ţĕrĭ bogate, cu atâtŭ mai apĕsătorŭ însĕ pentru ţĕrĭ sĕrace.“

Are dreptate ministrulŭ de instrucţiune. Ne aflămŭ sub presiunea situaţiunei din afară şi a deficitelorŭ financiare, ceea ce este cu atâtŭ mai fatalŭ, cu câtŭ suntemŭ şi aşa destulŭ de sĕracĭ.

Pe d-lŭ Trefort însĕ pare că nu'lŭ supĕră atâtŭ lipsele poporaţiunii, câtŭ mai multŭ împrejurarea, că banii din visteriă se dau pentru confecţionarea de puscĭ cu repetiţiă şi ministrului de instrucţiune nu-i rĕmâne mai nimicŭ pentru realisarea planurilorŭ sale şoviniste. De unde sĕ se mai înfiinţeze şcóle de statŭ ungurescĭ în comunele nemaghiare, décă armamentele înghitŭ totŭ ce întră în visteria statului?

„Pentru mine ca ministru de instrucţiune — adauge d-lŭ Trefort — este întristătorŭ că totŭ se cheltuiesce pe pregătirile militare şi eu trebue sĕ rĕmânŭ unŭ anŭ de ḑile neactivŭ. Dér credŭ că acésta nu va dura mai multŭ ca unŭ anŭ, căcĭ avemŭ încă multe de făcutŭ pe tĕrêmulŭ intereselorŭ culturale, *pe acestŭ tĕrêmŭ se mişcă şi se afirmă şi inimicii noştrĭ internĭ şi noi trebue sĕ apĕrămŭ patria nóstră nu numai în contra inimicilorŭ din afară, ci şi în contra inimiciloru din întru.*“

D-lŭ Trefort vorbesce numai de interesele de cultură ale Ungurilorŭ. Las'că acésta este o manieră destulŭ de straniă dela unŭ ministru de instrucţiune alŭ unui statŭ, în care maioritatea covêrşitóre a poporaţiunei éste nemaghiară şi unde prin urmare interesele de cultură ale Românilorŭ, Slavilorŭ şi Germanilorŭ arŭ trebui sĕ fiă celŭ puţinŭ totŭ aşa de îngrijite, ca interesele de cultură ale Ungurilorŭ. Dér d-lŭ Trefort merge unŭ pasŭ mai departe şi declară, că pe tĕrêmulŭ culturei Ungurii au sĕ lupte şi cu inimicii din întru, ceea ce presupune, că cultura maghiară se află în luptă, că este ameninţată în desvoltarea ei.

Cine suntŭ inimicii din întru, carĭ punŭ pedecĭ Ungurilorŭ pe tĕrêmulŭ culturei?

De doispreḑece anĭ şi mai bine, de când d-lŭ Trefort conduce resortulŭ cultelorŭ şi alŭ instrucţiunei, tóte se facŭ pe voia lui, căcĭ Ungurii suntŭ stăpânĭ absoluţĭ în statŭ, ei facŭ legile şi votéză creditele, şi d-lŭ Tretort totdéuna s'a bucuratŭ de sprijinulŭ lorŭ. Cine suntŭ dér duşmanii contra cărora trebue sĕ lupte spre a apĕra patria?

Nu cumva este ameninţată cultura maghiară, pentru că Românii de pildă nu vorŭ sĕ se lapede de cultura lorŭ propriă naţională? Nu cumva scólele române ameninţă esistenţa scólelorŭ ungurescĭ înfiinţate de d-lŭ Trefort?

Una din foile sale se plângea că munca profesorilorŭ dela scólele de statŭ este zadarnică, pentru că copii de „valahĭ“ după ce esŭ din scólă uită érăşĭ ce-au învĕţatŭ acolo unguresce. Nu cumva comunele şi ţinuturile române, carĭ îşĭ vorbescŭ limba strămoşéscă şi facŭ sĕ uite pe cei întorşĭ în sînulŭ lorŭ altă limbă străină, suntŭ inimicii culturei ungurescĭ?

Guvernulŭ germanŭ şi Alsaţia.

La graniţa germano-francesă încordarea cresce pe ḑi ce merge. Ḑiarulŭ lui Bismark vorbesce în numĕrulŭ sĕu dela 2 Iulie de-o vătămare a fruntariei din partea Francesilorŭ. Doi oficerĭ din garnisóna Parisului au trecutŭ peste graniţa germană la Viller-aux-Bois şi chiămândŭ la sine patru locuitorĭ din Rézonville i-au întrebatŭ despre localităţile dimprejurŭ, ér' în urmă lĭ-au ḑisŭ: „Dela 1871 încóce sunteţĭ fórte apĕsaţĭ de guvernulŭ germanŭ, dér acésta nu va mai dura multŭ, căcĭ vomŭ venì în curêndŭ spre a recucerì Alsaţia-Loteringia“.

De-a fi adevĕratŭ séu nu acéstă scire se va vedé; destulŭ că foile bismarkiane îşĭ dau tóte silinţele spre a justifica prin asemenĭ scirĭ mĕsurile aspre ce le-a luatŭ acărmuirea germană la graniţă.

Corespondenţa germană „naţională-liberală“ a criticatŭ ḑilele aceste mĕsurile în privinţa paşapórtelorŭ, ḑicêndŭ că ele totuşĭ potŭ fi încunjurate pe când somerciulŭ internaţionalŭ sufere şi dispositiunea Alsaţianilorŭ érăşĭ a devenitŭ duşmănósă faţă cu Germanii.

„Norddeutsche allg. Ztg.“ rĕspunde în modŭ bruscŭ, că nu din causa comerciului séu din iubire cătră Alsaţianĭ a cuceritŭ Germania Alsaţia-Lotaringia la 1871, ci numai spre a satisface unui calculŭ militarŭ, pentru ca sĕ ne putemŭ apĕra mai bine contra invasiunilorŭ francese. Nĭ-arŭ plăcé décă Alsaţianii arŭ redobândi consciinţa că suntŭ Germanĭ. Curêndŭ nu va fi acésta. Trebue mai întâiu sĕ facemŭ pe ţĕră sĕ cunóscă, că graniţa nu mai e la Rinŭ ci în Voyesĭ. De aceea comerciulŭ Alsaţiei cu Francia trebue sĕ înceteze. In acéstă direcţiune contribue dispositiunile în privinţa paşapórtelorŭ, deşi nu suntŭ de ajunsŭ.

Alte mĕsurĭ vorŭ trebui sĕ fiă luate, adauge fóia bismarkiană, décă Francia va continua a nisui sistematicŭ la redobândire Alsaţiei. In timpŭ de 18 anĭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Toma Cusmici

de **Ivan Turgenjeff.**

„Din memoriile unui vênătorŭ.“

Intr'o séră întorcêndu-mĕ dela vênatŭ veneam în trabulŭ celŭ mare, căcĭ până acasă mai aveam sĕ facŭ încă vreo optŭ verste.*) Calulŭ meu se arunca pe calea prăfósă, sforăia şi-şĭ ţinea urechile spre înainte, ér cânele meu obositŭ venea sub căruţă între rótele din dĕrĕptŭ. O furtună avea sĕ ne apuce; în faţa nóstră unŭ norŭ grosŭ, ce bătea în vênătŭ, se ridica peste pădure, ér cerulŭ se închisese din tóte părţile. Plopii se mişcau furiosŭ şi zădufulŭ de până acum se schimbă repede într'o rĕceală. Umbre se ridicau din totŭ loculŭ. Lăsai frênele în voia calului, trecui printr'o văgăună, trecui albia unui părău secatŭ, plinŭ de viţă sĕlbatică, urcaiu unŭ dealŭ şi am întratŭ în pădure. Drumulŭ se cotea prin nisce tufişŭ fórte desŭ şi amurgulŭ era aprópe. Dĕdui bice calului, vrêndŭ sĕ ajungŭ mai degrabă. Căruţa sdruncina trecênd peste rădăcinile stejarilorŭ bĕtrânĭ şi a teilorŭ groşĭ, şi se da dintr'o parte într'alta, căcĭ într'una aveamŭ sĕ trecemŭ peste părae şi peste glodurile rótelorŭ. Calulŭ începù a se poticni. Unŭ vêntŭ puternicŭ vêjia pe deasupra nóstră, arborii se clătinau straşnicŭ, şi stropĭ grei cădeau icĭ colea plesnindŭ frunḑele pomilorŭ. Unŭ fulgerŭ se ivì şi începù sĕ tune. Plóia vărsa ca cu ciubarele. Mai mersei câţĭ-va paşĭ, dér mĕ oprii şi-mĭ legai calulŭ. Era întunerecŭ de nu-mĭ vedeamŭ degetele înnaintea ochilorŭ şi mĕ pitulai într'unŭ tufişŭ din apropiere. Stam pititŭ, îmĭ învĕlii capulŭ şi aşteptamŭ cu răbdare sĕ înceteze plóia, şi cum stam astfelŭ, la lumina unui fulgerŭ, zării pe drumŭ o figură înaltă ca de omŭ. Mĕ uitamŭ aţintitŭ în acea direcţiune şi chipulŭ ce-lŭ vĕḑusemŭ crescea ca din pămêntŭ şi se apropia de căruţa mea.

„Cine este aicĭ?“ se auḑì o voce puternică.

„Cine eştĭ tu?“

„Eu sunt pădurarulŭ din locurile acestea.“

Atuncĭ îi spuseiu şi eu numele.

„Te cunoscŭ; vrĕi sĕ mergĭ acasă?“

„Da, aşĭ vre, da nu veḑĭ furtuna.“

Unŭ fulgerŭ orbitorŭ brăzdă norii şi atuncĭ vĕḑui pe pĕdurarulŭ din creştetŭ până 'n tălpĭ; curêndŭ după fulgerŭ urmă unŭ tunetŭ duruitorŭ, trăsnì în apropiere, ér plóia curgea potopŭ.

„Nu are sĕ înceteze curêndŭ,“ ḑise pădurarulŭ.

„Şi ce-i de făcutŭ?“

„Sĕ vii în coliba mea“, adause elŭ grabnicŭ.

„Décă tocmai vreai sĕ-mĭ facĭ unŭ bine...“

„Suie-te în căruţă.“

Pădurarulŭ merse la calŭ şi luă frênele în mână; eramŭ plecaţĭ. Mĕ ţineam de perinile căruţei, carĭ se clătinau ca o barcă pe mare, şi strigam după câne. Calulŭ meu d'abia se tîra prin mocirle, luneca mereu şi se poticnia. Pĕdurarulŭ potrivea oiştea când la drépta când la stânga, după cum cerea trebuinţa.

Merserămŭ multă vreme, când deodată tovarăşulŭ meu oprì calulŭ.

„Suntemŭ acasă, domnule, ḑise elŭ de totŭ domolŭ. Se auḑì scârţăitulŭ unei uşĭ şi lătratulŭ unorŭ căţei tinerĭ. Imĭ ridicaiu capulŭ şi la lumina fulgerului zării o colibă mică şi sărăcăciósă în mijloculŭ unei curţĭ marĭ, care era îngrădită jurŭ împrejurŭ. Pe o ferestruică a colibei se zăria puţină lumină. Pĕdurarulŭ se apropià cu calulŭ meu până lângă prispa colibei şi ciocănì în uşe.

„Indată, îndată!“ ḑise cineva din lăuntru cu o voce delicată; se auḑì unŭ umbletŭ de picióre desculţe, scârţăii retéza şi pe pragŭ se ivì o fetică aşa ca de doispreḑece anĭ, îmbrăcată într'o cămeşuţă şi cu unŭ felinarŭ în mână.

„Luminéză boerului“, ḑise pĕdurarulŭ, „până una alta mĕ ducŭ sĕ vĕ punŭ căruţa la adăpostŭ.“

Fetiţa se uità la mine, se întórse apoi în colibă, ér eu mersei după ea.

Locuinţa pĕdurarului era o odae afumată, strîmtă şi jósă şi nu mai era lângă ea nicĭ o altă încăpere; unŭ cojocŭ ruptŭ era acăţatŭ la părete. Pe o laviţă se afla o puşcă cu o ţavă, ér în unghiu era o grămadă de haine vechĭ. Douĕ óle marĭ se aflau la cuptorŭ. Pe masă ardea o lumină, mai multŭ stinsă, şi fumega. In mijloculŭ odăii era o trócă cu unŭ copilŭ micŭ, legată de capulŭ unui parŭ. Fetiţa suflà în felinarŭ, se puse pe unŭ scăunelŭ şi începù sĕ legine cu drépta, pe când cu stânga îndrepta muculŭ faclei*) care licăria în odaie. Mĕ uitamŭ jurŭ împrejurŭ; îmĭ era greu la inimă. E lucru nemulţămitorŭ sĕ te afli séra în coliba vr'unui ţĕranŭ. Copilulŭ din légĕnŭ rĕsufla greu şi repede de totŭ.

„Cum vĕḑŭ eu, tu eştĭ singură acasă?“ întrebai pe fetiţa.

*) versta=1066 metri.

*) unŭ băţŭ de bradŭ cioplitŭ cu ţăndărĭ şi unsŭ cu rĕşină.

Alsaţianii nu s'au apropiatŭ de noi (Germanii) şi au alesŭ în parlamentŭ cu puţine escepţiunĭ numai contrarĭ declaraţĭ. Germania se apĕră aşa cum îi dictéză interesele, ea nu póte sĕ alerge după favórea Alsaţianilorŭ. Décă aceştia vorŭ devenì mai amicabilĭ, vorŭ fi îmbrăţişaţĭ. Până atuncĭ însĕ imperiulŭ germanŭ este îndreptăţitŭ şi datorŭ de-a nu avé altă consideraţiă decâtŭ aceea ce i-o dictéză *egoismulŭ susţinerii proprie.*

SCIRILE ŢILEI.

Scimŭ că *ministrulŭ* ung. de *justiţiă* ordonase ca dela 1 Aprilie a anului curentŭ tóte înregistrările în cărţile funduare sĕ se facă numai pe basa documentelorŭ compuse în *limba maghiară* séu traduse fidelŭ cu autentificare. In urma acestui ordinŭ trebuiau sĕ se traducă în unguresce estrasele matriculare scrise în altă limbă. Ministeriulŭ de justiţiă însĕ cu data de 6 Iunie a. c. a schimbatŭ ordinulŭ de mai nainte, concedéndŭ, ca estrasele matriculare scrise în altă limbă sĕ nu se traducă în unguresce, dându-se astfelŭ în limba maternă documentele despre nascere, etate, căsĕtoriă şi mórte.

***

Gimnasiulŭ reformatŭ ungurescŭ din *Orăştiă* a primitŭ din partea guvernului unŭ ajutorŭ de 16,000 fl. pentru a face unele clădirĭ. — Şi d-lŭ Trefort n'a datŭ încă nicĭ până aţĭ voiă Românilorŭ din Caransebeşŭ sĕ-şĭ redice unŭ gimnasiu cu banii lorŭ proprii. Ce contraste!

***

P. S. S. Dlŭ Episcopŭ *Ioanŭ Popasu* a plecatŭ la Karlsbad pentru o cură de 4 sĕptĕmânĭ. Pe timpulŭ absentării sale va resolva afacerile curente părintele protosincelŭ Filaretŭ Musta.

***

Cercetarea din causa tumultului din *Feldióra* încă nu s'a terminatŭ. Sâmbătă s'au întorsŭ de acolo sub-procurorulŭ din Braşovŭ F. Phleps şi judele instructorŭ Arzt. A fost trimisŭ la Feldióra şi căpitanulŭ auditor Miskolczy din Cluşiu spre a cerceta décă atitudinea gendarmilorŭ şi a husarilorŭ, carĭ au formatŭ escorta comisiei judecătorescĭ în ţiua tumultului, a fostŭ corectă. Se asigură că d-lŭ căpitanŭ a aflatŭ că miliţia s'a purtatŭ fórte corectŭ şi cu sânge rece şi a propusŭ sĕ fiă lăudaţĭ în publicŭ cei doi gendarmĭ.

***

Camera advocaţială din *Alba-Iulia* anunţă, că d. *Vasilie Başiota* a fostŭ introdusŭ în lista advocaţilorŭ ca advocat cu locuinţa în *Abrudŭ.*

***

Au ajunsŭ acum şi forestierii reg. *visitatorĭ de scóle.* Ministrulŭ de culte şi instrucţiune ung. a numitŭ pe forestierulŭ reg. Carolŭ *Hidvegi* provisoriu visitatorŭ de scóle ministerialŭ pentru scólele poporale din cerculŭ Sebeşului.

***

S'au numitŭ capelanĭ castrensĭ cl. II în reservă d-nii Florianŭ *Rusanŭ* şi Iónŭ *Munteanŭ*, ambii preoţĭ ai archidiecesei gr. or. din Ardélŭ, şi d-lŭ Stefanŭ *Popŭ* preotŭ alŭ archidiecesei gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraşŭ. Căpitanulŭ cl. I dlŭ E. *Mărgineanŭ* dela reg. de inf. nr. 50 este prenotatŭ pentru funcţiunĭ locale de majorŭ.

***

Din 20 tinerĭ dela gimnasiulŭ ungurescŭ din *Aiudŭ*, carĭ s'au supusŭ la esamenulŭ oralŭ de maturitate, numai unulŭ, dice „Kolozsvar," nu a reuşitŭ. Studenţii dela acelŭ gimnasiu au fostŭ peste totŭ strictŭ clasificaţĭ, aşa că 25—30 la sută sunt constrînşĭ sĕ repeţéscă anulŭ de şcólă.

***

Timpulŭ căldurosŭ de véră e fórte priinciosŭ pentru economii din *Sĕcuime.* Suntŭ speranţe de fênŭ multŭ şi bucatele promitŭ a fi fórte roditóre.

***

In sĕptĕmâna trecută unŭ ciobanŭ a avutŭ pe muntele Oueştĭ o fatală întêlnire cu-o *ursóică*, care atacându-lŭ i-a ruptŭ carnea de pe unŭ piciorŭ. Bietulŭ ciobanŭ fŭ transportatŭ în spitalulŭ din Sibiiu.

***

Corpurile legiuitóre române nu vorŭ fi convocate, precum s'a ţisŭ, la 10 Iuliu, ci pela începutulŭ lunei Augustŭ, ţice „România." Disolvarea va urma îndată convocării, şi în acestŭ casŭ, alegerile pentru Cameră se vorŭ face în Octomvre.

***

D. baronŭ de *Schieffen*, ambasadorulŭ extraordinarŭ alŭ Germaniei a sositŭ Duminecă în Bucurescĭ primitŭ fiind de d. ministru plenipotenţiarŭ alŭ Germaniei la Bucurescĭ. încunjuratŭ de întregulŭ personalŭ alŭ legaţiunei, de câţiva ministri, de d. prefectŭ alŭ poliţiei Capitalei şi de mai mulţĭ ofiţerĭ superiorĭ din garnisónă. D. baronŭ a visitatŭ, însoţitŭ de d. ministru de rĕsboiu, arsenalulŭ armatei, scóla militară, scóla de aplicaţiune şi casărmile. După amiédĭ, d. baronŭ a visitatŭ şi grădina „Oppler" unde societatea „Eintracht" avea serbare. Lunĭ d. baronŭ de Schieffen a plecatŭ la Sinaia spre a notifica Măjestăţii Sale Regelui Carolŭ I urcarea pe tronulŭ Germaniei a lui Wilhelm II.

***

Sub-locotenentulŭ *Chinezu*, prietenŭ alŭ socialiştilorŭ din Iaşĭ şi implicatŭ în afacerea *rĕscólelorŭ din judeţulŭ Dorohoi*, a fostŭ condamnatŭ de consiliulŭ de rĕsboiu alŭ corpului IV de armată din Iaşĭ la *unŭ anŭ închisóre.*

***

Se comunică „Democratului" din Ploescĭ că, pe moşiile Trestienĭ şi Zănóga din plasa Câmpu-Tĕrgşorŭ, din România, s'au ivitŭ nisce *nouĕ insecte* în formă de omiţĭ marĭ, negre pĕróse, care mănâncă ciulinĭ, pălămidă şi érba după suhatulŭ vitelorŭ în câtŭ acestea nu mai au ce mânca.

***

O fóiă cuotidiană *antisemită* va apăré în *Viena* dela 1 Octomvre. Deputaţii Vergani şi Schönerer au contribuitŭ pentru scopulŭ acesta suma de 100,000 florinĭ.

Esamenulŭ de maturitate
la gimnasiulŭ românŭ din Braşovŭ.

Lunĭ în 20 şi Marţĭ în 21 Iuniu v. s'a ţinutŭ *esamenulŭ oralŭ de maturitate* la *gimnasiulŭ românŭ* de aicĭ. La acestŭ esamenŭ au fostŭ admişĭ 15 şcolarĭ; unulŭ însĕ bolnavŭ fiindŭ, s'a retrasŭ înainte de începerea esamenului. Ca comisarŭ consistorialŭ şi ca preşedinte alŭ comisiunei esaminătóre a funcţionatŭ Prea Cuvioşia Sa părintele Archimandritŭ şi asesorŭ consistorialŭ *Dr. Ilarionŭ Puşcariu*, éră ca representantŭ alŭ Regimului d-lŭ directorŭ alŭ gimnasiului de statŭ din Sibiiu *Veres Ignácz.*

Esamenulŭ a decursŭ în cea mai bună ordine şi rĕspunsurile şcolarilorŭ în cea mai mare parte au făcutŭ o favorabilă impresiune asupra tuturorŭ celorŭ de faţă. Rĕspunsurile din limba şi literatura maghiară, date conformŭ legii din 1883 în limba ungurescă, de asemenea au fostŭ destulŭ de bune, aşa încâtŭ de bună sémă au trebuitŭ sĕ satisfacă aşteptărilorŭ d-lui comisarŭ ministerialŭ. Cu tóte acestea clasificarea se vede a fi fostŭ în adevĕrŭ riguróşă, de óre-ce resultatulŭ ultimŭ alŭ esamenului de maturitate a fostŭ următorulŭ: 1 şcolarŭ s'a declaratŭ maturŭ cu „fórte bine", 5 maturĭ cu „bine", 6 maturĭ cu „suficientŭ", éră 2 s'au respinsŭ dintr'unŭ studiu pe douĕ lunĭ (unulŭ a fostŭ respinsŭ cu totulŭ dela esamenulŭ oralŭ în urma lucrărilorŭ scripturistice).

La împărtăşirea resultatului, Prea Cuvioşia Sa părintele Archimandritŭ Dr. Il. Puşcariu, carele, deşi acum a funcţionat pentru prima óră ca comisarŭ la esamenulŭ de maturitate, totuşĭ a condusŭ esamenulŭ cu o vĕdită cunoscinţă de causă, a adresatŭ — după cum ni se spune — câteva căldurose cuvinte şcolarilorŭ abiturienţĭ, cărora lĭ-a recomandatŭ activitate continuă şi iubire cătră patriă, naţiune şi biserică. — Dorimŭ şi noi tinerilorŭ maturisanţĭ celŭ mai deplinŭ succesŭ în carierele, ce le vorŭ îmbrăţişa!

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei."

Ighiu, în 15 Iunie 1888.

Stimate D-le Redactorŭ! Cunoscêndu-se neîncungiurata lipsă de cele necesarĭ în şcólă, tinerimea română din opidulŭ Ighiu şi jurŭ în înţelegere cu unii proprietarĭ din locŭ au arangiatŭ o petrecere din alŭ căreia venitŭ sĕ se ajutoreze şcólă română din locŭ.

Petrecerea se şi ţinŭ, în curtea şi sala şcólei, a doua ţi de SS. Rosale.

Mulţămită lui Dumneţĕu, poporulŭ a alergatŭ cu micŭ cu mare în urma inteligenţii la loculŭ destinatŭ, fără escepţiune de avutŭ şi seracŭ, şi neuitându-se la gravele necasurĭ ce ţilnicŭ le indură în părţile acestea, — venindŭ cu toţii ca sĕ contribue la ajutorarea şcólei.

Când musica a datŭ semnalulŭ de începere sĕ fi vĕţutŭ cum alergau tinerĭ şi bĕtrânĭ din tóte părţile spre a auţi cântecele frumóse ale musicei şi vocile melodióse ale micuţilorŭ şcolarĭ, carĭ încungiurau şcóla toţĭ în haine de serbătóre.

Curêndŭ după aceea se înfăţişară o mulţime de óspeţĭ din comunele vecine şi din depărtare, însĕ laudă Şardului că de aicĭ inteligenţa s'a presentatŭ în corpore avêndŭ în frunte pe bravulŭ preotŭ Gedeonŭ Radeşiu dimpreună cu Stimata familiă şi energiculŭ teologŭ Traianŭ Popŭ, care între pause a ţinutŭ unŭ discursŭ, arătândŭ că unŭ poporŭ numai în unire şi concordiă póte fi tare şi solidŭ, şi numai astfelŭ îşĭ póte împlini tóte datorinţele sale.

Inteligenţa Şardului a împlinitŭ ţisa poetului: „Unitive în cugetŭ, Unitive'n simţirĭ!" Şerdenii prin acésta au arătatŭ iubirea ce o păstréză pentru consolidarea neamului românescŭ. Primésca espresiunea deosebitei nóstre stime.

Atâtŭ inteligenţa câtŭ şi poporulŭ de rêndŭ şĭ-au petrecutŭ veselŭ şi în iubire frăţéscă până în ţorile ţilei, când s'au despărţitŭ luându-şĭ adio.

Inainte de petrecere a incursŭ dela P. T. Domnĭ şi Dómne: Grigoriu

---

„Da," ţise ea încetŭ, aşa că abia s'a auţitŭ.

„Eştĭ tu fata pĕdurarului?"

Ea făcù cu capulŭ în semnŭ că aşa este.

Scârţăii uşa şi pĕdurarulŭ trecù pragulŭ cu capulŭ plecatŭ.

Ridicà felinarulŭ de josŭ, merse la masă şi aprinse lumina.

„D-ta nu eştĭ obicĭnuitŭ cu astfelŭ de lumină?" ţise gazda mea scuturându-şĭ pĕrulŭ sĕu lungŭ şi creţŭ.

Mĕ uitamŭ la elŭ; rarŭ am mai vĕvĕţutŭ unŭ omŭ atâtŭ de frumosŭ.

Era înaltŭ, cu umerii laţĭ şi bine legatŭ. Sub cămaşa lui udă se vedeau vênjoşii sĕi muschĭ. O barbă négră, stufósă, îi acoperea faţa lui bărbătéscă şi seriósă până la umerii obrazului, avea sprâncene marĭ, sub carĭ se iveau ochii lui micĭ şi albastri. Acum era cu mânile în şoldurĭ şi sta ţapĕnŭ înaintea mea.

Ii mulţămii pentru bunĕtatea arătată şi îlŭ întrebai de nume.

„Mé chiamă Toma," rĕspunse elŭ, „cu porecla Cărtilă."

„A, tu escĭ Cărtilă?" ţisei, şi mĕ uitam la elŭ cu o curiositate şi mai mare ca până acum; dela Iermolay alŭ meu, precum şi dela alţii, am auţitŭ multe lucrurĭ spunêndu-se despre pĕdurarulŭ Cărtilă, de care se temeau toţĭ ţĕranii din împrejurime ca de para focului. După cum spunŭ ţĕranii, nu s'ar fi aflândŭ unŭ alŭ doilea în lume, care sĕ'şĭ pricépă meşteşugulŭ ca şi elŭ, deórece Cărtilă nu da nimĕrui rĕgazŭ sĕ-'şĭ ducă din pĕdure vr'o crosnie de uscăturĭ séu vréscurĭ, şi când nu'lŭ cauţĭ, atuncĭ te întêlnescĭ cu elŭ, în mijloculŭ nopţei apare ca o nălucă, şi nu i te poţĭ împotrivi de loculŭ locului, căcĭ e mare meşterŭ şi ţapĕnŭ ca unŭ ursŭ. Pe elŭ nu'lŭ poţĭ mitui cu nimicŭ, nicĭ cu rachiu nicĭ cu banĭ, totdéuna e neînduplecatŭ şi îşĭ face datoria. De multeorĭ ómenii carĭ aveau pricinĭ cu elŭ i-au doritŭ *viaţa veciniică*, déră..... elŭ era unŭ omŭ cu care nu puteai face nimicŭ ca sĕ'lŭ căştigĭ pe partea ta.

Din pricina acésta elŭ căpĕtase numele de „Cărtilă." „Tu eştĭ aşadér Cărtilă," adăogai eu, „am auţitŭ despre tine, dragulŭ meu, şi pretutindenea trecĭ de unŭ omŭ hotărîtŭ, unŭ omŭ care nu te abaţĭ dela ceea ce ţĭ-ai pusŭ în gând odată."

„Eu îmĭ facŭ datoria," rĕspunse elŭ posomorîtŭ, „căcĭ nu vréu sĕ mănâncŭ de giaba pânea stăpânilorŭ mei." Scóse unŭ toporŭ de după încingĕtóre, se puse în ghenunchĭ pe o scândură şi începù sĕ cioplĕscă o faclă.*)

*) Se face din lemnŭ de bradŭ.

„N'ai nevastă?" îlŭ întrebai eu mai târţiorŭ.

„N'am," ţise elŭ apăsatŭ, tăindŭ ţapĕnŭ cu toporulŭ.

„A muritŭ?"

„Nu... ba da... e mórtă," adause elŭ şi se întórse în altă parte. Eu tăcui, ér elŭ întorcêndu-se mĕ privì cu ochĭ marĭ. „Ea a plecatŭ cu unŭ călĕtorŭ," ţise pĕdurarulŭ zîmbindŭ rece. Copila lui când auţi aceste vorbe plecà capulŭ, băiatulŭ din légănŭ se deşteptà şi începù sĕ ţipe, ér copila se apropià de miculŭ ei frăţiorŭ.

„Na, dă'i odată," grăi pĕdurarulŭ dându-i în mână o sticlă pentru suptŭ.*)

„A părăsitŭ şi pe acestŭ copilŭ," continuà elŭ încetinelŭ, arătândŭ cu mâna cătră băiatulŭ celŭ micŭ. Făcù un pasŭ spre uşe, rĕmase puţinŭ în locŭ şi apoi se întórse cătră mine:

„Nu vei puté mânca pânea nóstră domnule," începù elŭ vorba, „dér alta nu avemŭ...."

„Nu mĭ-e fóme."

„Décă'i aşa, asta trebue sĕ o scii D-ta mai bine. Ţĭ-aşĭ aduce bucurosŭ unŭ samovarŭ*), dér n'am ceaiu de locŭ. Până una alta mĕ ducŭ sĕ vĕdŭ de calulŭ D-tale."

*) Biberonŭ.
*) Unŭ vasŭ în care se ferbe ceaiulŭ.

Elŭ eşì şi trase uşa după sine, ér eu mĕ uitamŭ împrejurulŭ meu. Odaea mi se părea acum mai sărăcăciósa ca înainte. Aerulŭ rece şi mirosulŭ greu mi-se puseră pe peptŭ.

Fetiţa nu se mişca din loculŭ ei, şi nicĭ nu se uita la mine, ér din când în când împingea leagĕnulŭ séu îşĭ ridica cămĕşuţa ei care îi cădea pe umerĭ. Era desculţă şi sta neclintită înaintea mea.

„Cum te chiamă?" o întrebai în cele din urmă.

„Ulita" rĕspunse, şi plecà şi mai multŭ faţa ei tristă.

Pĕdurarulŭ întrà şi se aşeţà pe laviţă.

„Furtuna e pe gătate" ţise elŭ după o pausă, „décă ai plăcere te-aşŭ însoţi ca sĕ te scotŭ din pădure."

(Va urma).

RÎSU

poveste

de **Raoul de Najac.**

I.

Pe când primăvéra anului 1636 acopere cu florĭ merii de Normandia, d-nu Paiu, alŭ cărui castelŭ e ţiditŭ p'aprópe de Bayeux, şéde rĕsturnatŭ într'unŭ fotoliu şi se uită la muşte cum sbóră.

Mezei proprietarŭ în Cricău 1 fl., Veronica Florescu 1 fl. v. a. Kohn Ignatz 50 cr. Ana Domșia 50 cr. Suma 3 fl., dela petrecere au incursŭ 26 fl. 20 cr. Suma totală 29 fl. 20 cr., din care acoperindu-se spesele a rĕmasŭ unŭ venitŭ curatŭ de 10 fl., care s'a predatŭ curatorului bisericescŭ.

In numele comitetului bis. școlasticŭ se aduce mulțămită publică marinimoșilorŭ domnĭ, carĭ au binevoitŭ a ajuta unde chiar e neapĕratŭ de lipsă.

Iónŭ Domșa,
învĕțătorŭ.

Intêmplărĭ diferite.

Pentru o muscă. Locotenentulŭ de cavaleriă Ilosvay Tihamer fŭ atacatŭ de o muscă în trenŭ, cu ocasiunea călĕtoriei sale dela Cernăuțĭ spre Clușŭ, unde se dusese cu scopulŭ ca sĕ ia parte la o nuntă. Musca înțepă pe locotenentŭ în mână, prin mănușă. La începutŭ locotenentulŭ nu băgà în sémă acéstă mușcătură, dér mâna începŭ a-lŭ duré și la urmă apărură semnele înveninărei sângelui. Astădĭ locotenentulŭ se află sub cura medicului dr, Brandt și va fi veselŭ, décă va puté scăpa fără a fi amputată mâna.

Focŭ. In comuna Assinipŭ (comitatulŭ Albei de josŭ) a arsŭ până la pămêntŭ cârcĭuma lui Klein Lipot. Se crede că foculŭ a fostŭ pusŭ de unulŭ din datorașii cârcĭumarului. Foculŭ a fostŭ amenințătorŭ pentru locuitorii din comună, mai vêrtosŭ din causă că tocmai atuncĭ erau trimise la Aiudŭ pompele pentru reparare. Gendarmii urmărescŭ pe incendiatorŭ.

Dela camera de comerciu. *Furniturĭ de provisiunĭ pentru armata c. r. și pentru honvedĭ.* Camera de comerciu și industriă din Brașovŭ încunosciinţéză pe cei interesațĭ, că c. r. intendență a corpului 12 de armată, respec. comisiunea comună pentru asigurarea provisiunilorŭ, precum: Ovĕsŭ, fînŭ, paie, lemne de arsŭ necesare în periodulŭ dela 1 Septemvre a. c. până la finele lui Augustŭ, eventualŭ Decemvre 1889 a determinatŭ a doua jumĕtate din luna Iuliu pentru pertractările de arendare.

Publicațiunile respective se potŭ vedé și în biroulŭ Camerei de comerciu și industriă din Brașovŭ, eventualŭ se póte cere trimițerea acestora prin poștă pe câtŭ timpŭ se vorŭ afla la disposiție.

Musca de calŭ.

(*Gastrophilus equi séu oestrus equi*).

Orĭ cine a pututŭ observa acéstă parasită a calului, care se așédă — mai alesŭ véra — chiar pe părțile cele mai intime ale calului, fără sgomotŭ, și care mai tot-d'a-una pare a nu supăra calulŭ precum ar face tăunii și alte mușce înțepătóre.

Musca de calŭ are obiceiurĭ cu totulŭ ciudate și larva sa nu e alt-ceva decâtŭ unŭ verme alŭ stomacului.

Tótă lumea cunósce musca de calŭ după forma sa, care se asémĕnă cu musca de carne fiindŭ multŭ mai părósă; dér puținĭ suntŭ carĭ sciu de unde vine și cum trăesce. E dér instructivŭ a vorbi despre acéstă curióșă parasită a calului.

Musca de calŭ în stare de desvoltare complectă, e o insectă care, neavêndŭ organe bucale, trăesce puținŭ timpŭ, fără a se hrăni și numai pentru a se împarechia și oua. Femela depune oulele sale pe pĕrulŭ cailorŭ în acele părțĭ mai alesŭ unde calulŭ, lingêndu-se, póte a le ajunge cu limba și ast-felŭ... sĕ se pótă reproduce specia. Mai alesŭ la caii tinerĭ se adună aceste mușcĭ, de óre-ce instinctulŭ le arată că larvele lorŭ mai bine vorŭ trăi în stomacurĭ mai puținŭ resistente și cu carnea mai fragedă.

Acéstă muscă depune, în unŭ modŭ fórte solidŭ, vr'o șépte sute de ouă pe pĕrulŭ cailorŭ, pe timpŭ de ḑi când e mai caldŭ. Aceste ouĕ suntŭ albe-cenușii și din ce în ce se mărescŭ și se potŭ observa de fiă-cine pe genunchĭ, pe cómă etc. trosnindŭ când se spargŭ cu unghia. După vr'o trei sĕptĕmânĭ larva ese și se acață de piele. Calulŭ simțindŭ gădiléla se linge și scarpină cu dinții și astfeliu înghite, fără sciință, larvele acestei insecte cu caractere așa de curióse. Aceste larve, cu gura și stomaculŭ fórte bine conformate, pĕtrundŭ, prin înghițire, în stomaculŭ cailorŭ, de care se alipescŭ se înțelege, însĕ, că multe pierŭ până sĕ ajungă în stomaculŭ calului și până sĕ se acĕțe bine cu dinții înăuntrulŭ sĕu.

Larvele, odată ce s'au aședatŭ bine în stomacŭ, potŭ trăi astfeliu înplântate aprópe unŭ anŭ, după care timpŭ, în care s'a desvoltatŭ prin sugerea sucurilorŭ din membranele stomacului, cadŭ singure și suntŭ date afară din animalŭ și îșĭ sfîrșescŭ prin grămedile de bălegarŭ, prin pămêntŭ, printre grindele grajdurilorŭ, transformarea lorŭ în nimfă și insectă perfectă a cărei esistență — consacrată exclusivŭ numai pentru reproducere — d'abia e de câteva ḑile. Muscele, carĭ au eșitŭ din starea lorŭ de nimfă pré târḑiu și le-au apucatŭ gerulŭ, n'au timpŭ a se reproduce, de asemenea când caii suntŭ ținutĭ mai multŭ în grajdurĭ închise.

Când larvele acestei insecte se găsescŭ în mare numĕrŭ (chiar o miiă) în stomaculŭ cailorŭ, catârilorŭ și asinilorŭ potŭ pricinui nu numai slăbirea dér, une orĭ, și mórtea animalului, alŭ cărui stomacŭ se găsesce găuritŭ de aceste stricătóre insecte.

Cu câtŭ calulŭ va fi mai rĕu îngrijitŭ și mai prostŭ hrănitŭ cu atâtŭ suferă mai multŭ de acéstă insectă parasită, în potriva căreia nu se póte recomanda altŭ lucru decâtŭ ungerea pĕrului calului cu o soluțiune de asa fetida ce se găsesce eftină la spițerii și alŭ cărei mirosŭ pĕtrunḑĕtorŭ depărtéză insectele de orĭce feliu.

* * *

Mai esistă o altă muscă de calŭ (Oestrus haemorrhoidalis) a cărei femelă îșĭ depune ouăle sale sub códa calului și chiar în nările și gura calului, dér care parasită anală nu póte aduce atâta rĕu calului ca cea descrisă mai susŭ.

(*„Gaz. Săténului.“*) *C.C.D.*

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Berlinŭ, 4 Iulie. Impĕratulŭ Wilhelm II va pleca la Petersburg în 13 Iulie dela Kiel. Pe împĕratŭ îlŭ vorŭ acompania câteva corăbii de rĕsboiu.

Sofia, 4 Iulie. Cercetarea în contra oficerilorŭ acusațĭ de a fi încercatŭ a face o lovitură în contra regimului de adĭ, a dovedit ă că ei n'au avutŭ nicĭdecum o asemenea intențiune. Oficerii au fostŭ pușĭ pe piciorŭ liberŭ.

„ALBINA“ institutŭ de creditŭ și de economii.

Filiala Brașovŭ.

Conspectulŭ operațiunilorŭ de cassă în luna Iuniu 1888.

Intrate:

Numĕrarŭ în 31 Maiu 1888	fl. 23,454.73
Depunerĭ	83,216.59
Cambii rescumpĕrate. . .	103,721.61
Conturĭ curente	9526.43
Imprumuturĭ pe producte .	7251.35
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ	4080.—
Monetă	2614.17
Interese și provisiunĭ . .	3599.27
Comisiunĭ.	6139.63
Diverse	9096.52
	fl. 252,700.30

Eșite:

Depunerĭ spre fructificare .	fl. 52,191.94
Cambii escomptate . . .	119,897.95
Conturĭ curente.	23,455.49
Imprumuturĭ pe producte .	3604.41
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ . . .	12,290.—
Monetă	2137.15
Interese și provisiunĭ . .	856.32
Comisiunĭ.	15,305.23
Diverse	9531.89
Spese și salare.	722.99
Numĕrarŭ cu 30 Iuniu 1888	12,976.93
	fl. 252,700.30

V. Bologa, m. p. dirigentŭ. **N. P. Petrescu,** m. p. adjunctŭ.
V. Gămulea, m. p. comptabilŭ.

DIVERSE.

Unŭ copilŭ de 77 anĭ. Miss Carolina Cebass, care a muritŭ la New-York mai acum câte-va lunĭ, în etate de 77 de anĭ, îșĭ păstrase până la acéstă etate aspectulŭ esteriorŭ, fisiculŭ și înfățișarea unei copile. Ea s'a desvoltatŭ normalŭ până la 12 anĭ, apoi orĭ-ce crescere încetà. Autopsia a demonstratŭ că conformațiunea corpului sĕu era în realitate conformațiunea unei fete de 12 anĭ. De sigurŭ că nu pentru prima óră s'au vĕḑutŭ asemenĭ casurĭ, dér până acum acești individĭ n'au trecutŭ peste 30 de anĭ. Acestŭ faptŭ escepționalŭ demonstră că încetarea crescerei nu implică o mórte prematură.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 3 Iulie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.48	Vênd.	8.50
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.46
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.88	„	9.91
Lire turcescĭ . . .	„	11.23	„	11.27
Imperialĭ	„	10.23	„	10.27
Galbinĭ	„	5.82	„	5.87
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	117.—	„	118.

Discontulŭ . . . . $6\frac{1}{2}$—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Iulie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	102.45
Renta de hârtiă 5%	90.30
Imprumutulŭ cailorŭ ferate ungare .	151.30
Amortisarea datoriei cailorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	97.—
Amortisarea datoriei cailorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei cailorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.—
Bonurĭ rurale ungare	104.75
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.75
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.35
Bonurĭ rurale transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	100.30
Renta de hârtiă austriacă	81.65
Renta de argintŭ austriacă	82.80
Renta de aurŭ austriacă	112.65
Losurĭ din 1860	138.75
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	879.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	302.55
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	309.30
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.88
Napoleon-d'orĭ	9.90
Mărcĭ 100 imp. germane	61.20
Londra 10 Livres sterlinge	125.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	128.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	128.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.50

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 20 Iunie st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	91—	92.—
Renta rom. amort. 5% . . .	$92.\frac{1}{2}$	93.—
Renta convert. 6%	90.—	$90.\frac{1}{2}$
Impr. oraș. Buc. 10 fr. . . .	37.—	42. –
Credit fonc. rural 7% . . .	$106.\frac{3}{4}$	$107.\frac{1}{2}$
„ „ „ 5% . . .	$92.\frac{1}{4}$	$92.\frac{3}{4}$
„ „ urban 7%	$105.\frac{1}{2}$	106·—
„ „ „ 6%	$98.\frac{1}{2}$	$99.\frac{1}{2}$

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Domnu Paiŭ este fórte greu bolnavŭ.

Mâncările dulcĭ pentru elŭ suntŭ amarĭ.

Poveștile încântătóre îlŭ plictisescŭ.

Omenii frumoșĭ pentru elŭ suntŭ urîțĭ.

Nu primesce pe nicĭ unŭ prietinŭ.

Lasă cânii în cotețele lorŭ, și pe cai în grajdŭ.

Puținŭ îi pasă de orĭ-ce.

Nu mai rîde.

Starea asta a bărbatului sĕu mâhnesce fórte multŭ pe d-na Paiu, care chiamă pe doctorii Onos și Anser. După ce vorbescŭ multă vreme grecesce și latinesce, amêndoi spunŭ că d-nu Paiu este hipohondriacŭ.

In corpŭ are o mulțime de sucurĭ negre — ḑise Onos.

— Ficatu 'i este prea mare — ḑise Anser.

— Câte-va hapurĭ de aloes au sĕ'i cureță sucurile cele negre, ḑice Onos.

— Sĕ 'i se ia sânge de câte-va orĭ dela ficatŭ, și ficatulŭ are sĕ'i scadă,“ ḑice și Anser.

Vai! nicĭ hapurile prescrise de Onos, nicĭ sângele luatŭ, după cum ḑisese Anser, nu vindecà pe d-nu Paiu.

Intr'o ḑi, pe când amêndoi doctorii se duceau la castelŭ, li se pune d'odată în cale o femeiă.

Femeia asta era așa de fragedă, așa de delicată, așa de ușóră încâtŭ adierea cea mai ușóră o mișca din locŭ.

Avea cea mai încântătóre figură din lume, ochii marĭ în fața cerului, o gură care semĕna cu unŭ bobocŭ de trandafirŭ, în locŭ de dinții mărgăritare, unŭ pĕrŭ de fire de aurŭ, unŭ nasŭ mititelŭ... Ah! ce frumosŭ era născiorelu ei!

Unde pui și douĕ aripĭ străvĕḑĕtóre, care o făceau sĕ semene cu calu Dracului.

Rochia ei, a cărei țesătură era impabilă, avea fețele curcubeului. Simizetu dela gâtŭ era făcutŭ numai din petale de crinĭ și profuma aerulŭ împrejurŭ. Pelea pantofilorŭ ei pierea subŭ o broderiă de safire, de topaze, rubinurĭ, opalurĭ și diamante.

Doctorii, cum o vĕḑură, se oprirĕ fórte mirațĭ.

„Eu suntŭ zina aerului și am venitŭ sĕ vĕ întrebŭ décă sperațĭ sĕ vindecațĭ pe d-nu Paiu,“ le ḑise ea.

Onos și Anser, auḑindŭ cine era ea, îșĭ scóseră pălăriile și se închinară până la pămêntŭ înaintea ei.

„Domnu Paiu este fórte bolnavŭ, rĕspunse Onos, hapurile mele nu potŭ sĕ-i gonéscă din corpŭ sucurile negre.

— Domnu Paiu este fórte greu bolnavŭ, ḑise și Anser; cu tóte că i-am luatŭ sânge, ficatulŭ totŭ așa de mare îi este.

— Eu, ḑise zîna, sciu pe cine-va care are sĕ vindece pe d-nu Paiu.

— Spune-ni-lŭ și nouĕ!

— Bucurosŭ! Dațĭ-mĭ mâna, ca sĕ vĕ potŭ duce în palatulŭ meu unde are sĕ viă și elŭ numai de câtŭ.“

Și amêndoi doctorii, tîrîțĭ de zînă, se suiră spre cerulŭ albastru.

Palatulŭ zînei Aerului este o stea căḑĕtóre.

Plimbațĭ-vĕ într'o séră caldă de vară, și privițĭ d'asupra capului. Din firmamentŭ are sĕ sară o scânteiă mare, pe care o s'o perdețĭ din vedere, mai înainte ca s'aveți vremea sĕ ḑicețĭ:

„Ĕsta e palatulŭ zînei Aerului!“

Palatulŭ ĕsta are, după câtŭ se pare, scărĭ făcute din lapislazuli, e așternutŭ pe josŭ cu fildeșŭ, are zidurĭ de mărgeanŭ și tavanŭ de chihlibarŭ.

Zîna băgà pe musafirĭ în odaia de mâncare.

Trei pagĭ, îmbrăcațĭ în mătase albastră cusută în aurŭ, făceau slujbă.

Unulŭ aduse o plăcintă cu carne gustósă; altulŭ aduse compotŭ de prune; și celălaltŭ aduse vinŭ de Cypru, mai vechiu de câtŭ Methusalem.

Sub influența vinului ĕstuia, Onos simte trebuința sĕ critice pe Galien, pe care Anser îlŭ admiră, și Anser sĕ desprețuéscă pe Hipocrat de care se molipsise Onos.

Când nu se mai pricepură ce sĕ spună, căutară argumente nouĕ în puterea pumnilorŭ.

Pagii se silescŭ sĕ stea serioșĭ.

În sfîrșitŭ unulŭ din ei bufnesce de rîsŭ. Numai decâtŭ zîna îi pune pe gură mâna ei albă, pe care o și închide numai decâtŭ.

„Am pusŭ mâna pe elŭ!“ ḑise dênsa.

Auḑindu-i glasulŭ, doctorii stau din bătaiă.

„Pe cine ai pusŭ mâna? întrebară doctorii.

— „Pe celŭ care are sĕ vindece pe d-nu Paiu“.

— „Unde este?“.

Zîna deschide mâna și în palmă arată unŭ piticŭ înaltŭ de patru țolĭ.

Piticulŭ ăsta se vede veselŭ. Hainele de pe dênsulŭ sémĕnă cu ale unui caraghiosŭ de curte.

Cum fŭ pusŭ pe masă, începŭ sĕ miște în aerŭ unŭ buzduganŭ, potrivitŭ pe talia lui; și tótă lumea rîde nebunesce.

„Dragu meu, îi ḑise ursitórea, nu aci trebue sĕ te slujescĭ cu buzduganulŭ tĕu. Pornesce cu doctorulŭ Onos și cu doctorulŭ Anser; ei au sĕ te ducă la d-nu Paiu, unŭ gentilomŭ atinsŭ de hipohondriă.

— Dómnă, rĕspunse piticulŭ, nimicŭ nu mi se pare mai dulce decâtŭ sĕ te ascultŭ. Pe cinstea mea, Rîsu, sĕ mĕ credĭ că d-nu Paiu are sĕ fiă vindecatŭ înainte de apusulŭ sórelui“.

Piticulŭ acesta era dér Rîsulŭ.

Stéua căḑĕtóre se apropiă de pămêntŭ și pune josŭ pe Onos, pe Anser și pe Rîsŭ, chiar în loculŭ unde a întâlnitŭ zîna pe doctorĭ.

(Va urma.)

ad. Nru. 162—1888

CONCURSŬ.

Devenindŭ vacante cu 1 Septemvrie a. c. st. nou la şcóla civilă de fete cu internatŭ a „Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ“ **3 posturĭ de învĕţătorŭ,** dintre carĭ unulŭ va fi numitŭ şi directorŭ, **unŭ postŭ de învĕţătóre** şi **postulŭ de directóră a internatului,** pentru ocuparea acelora se escrie prin acésta concursŭ.

A. Doritorii de a ocupa vre-unulŭ dintre posturile de învĕţătorŭ (învĕţătóre) au sĕ presinte următórele documente:

a) atestatŭ de botezŭ;
b) documentŭ despre cualificaţiunea cerută prin legea statului (§ 103 a art. de lege XXXVIII din 1868) pentru ocuparea de posturĭ de învĕţătorĭ la şcóle civile;
c) o arĕtare în scrisŭ despre studiile pregătitóre şi despre ocupaţiunea de până acum;
d) arĕtarea specialităţii pentru care este pregătitŭ cu deosebire, şi
e) fiindŭ limba română limba de propunere, sĕ dovedéscă, că posedŭ perfectŭ limba română în vorbire şi în scriere.

Pentru postulŭ de învĕţătóre se cere, pe lângă cualificaţiunea amintită mai susŭ, şi cualificaţiune specială pentru lucrulŭ de mână şi vêrsta de celŭ puţinŭ 20 anĭ.

Concurenţii, carĭ vorŭ dovedi aptitudine specială în privinţa cunóscerei şi a limbei germane, francese, a gimnasticei séu a altei specialităţĭ de şcólă, vorŭ avé preferinţă între cei altfelŭ cu pregătirĭ egale.

Fie-care concurentŭ care va fi alesŭ învĕţătorŭ séu învĕţătóre se obligă a propune până la maximulŭ de 30 óre pe sĕptĕmână.

B. Fiitórea directóră va avé sĕ dovedéscă:

a) că e femeă cultă;
b) că e mai înaintată în etate şi necăsătorită (eventualŭ vĕduvă fără pruncĭ) şi
c) că e versată în economia de casă.

ad *A.* Cu posturile de învĕţătorĭ suntŭ împreunate următórele beneficii:

a) învĕţătorilorŭ salariu anualŭ de câte 700 fl. v, a. şi 150 fl. v. a. banĭ de cuartirŭ;
b) învĕţătórei pe lângă întréga întreţinere în internatŭ (viptŭ, locuinţă, încălţitŭ, luminatŭ, spălatŭ) salariu anualŭ de 400 fl. v. a.;
c) învĕţătorului numitŭ directorŭ, adausŭ la salariu de 100 fl. v. a. pe anŭ, şi adausŭ de 50 fl. v. a. pe anŭ la banii de cuartirŭ.

ad. *B.* Cu postulŭ de directorŭ a internatului suntŭ împreunate următórele beneficii:

a) pe lângă întréga întreţinere în internatŭ (viptŭ, locuinţă, încălţitŭ, luminatŭ, spălatŭ) salariu anualŭ de 400 fl. v. a.;
b) adausŭ la salariu de 100 fl. v. a. pe anŭ.

Concursele însoţite de documentele numite mai susŭ sĕ se presente subsemnatului comitetŭ până la **31 Iulie st. n.** a. c.

Din şedinţa comitetului Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ, ţinută în Sibiiu la 23 Iunie n. 1888.

In lipsă de preşedinte:

G. Bariţiu. **Dr. Ioanŭ Crişianŭ,**
secretarŭ II

91,3—2

Nru 5981—1888.

PUBLICAŢIUNE.

Joi în 12 Iulie a. c. după prânţŭ la 3 óre se va ţinea în oficiolatulŭ economicŭ orăşenescŭ o nouă pertractare de oferte asupra arêndărei mai josŭ amintitelorŭ obiecte aparţinĕtóre comunei orăşenescĭ Braşovŭ.

Se provócă decĭ toţĭ oferenţii ca celŭ multŭ până în 12 Iulie a. c. înainte de prânţŭ, 12 óre, sĕ 'şĭ aştérnă la administratorulŭ orăşenescŭ Ernst Hintz ofertele scripturistice provĕţute cu unŭ timbru de 50 cr., cu unŭ vadiu de 10% din chiria anuală oferată constătătorŭ în banĭ gata séu în hârtii de preţŭ valabile pentru cauţiune.

Sĕ se amintéscă în ofertŭ, cumcă pentru care obiectŭ se oferéză şi se conţină totdeodată dechiaraţiunea că oferentului 'i suntŭ cunoscute condiţiunile contractuale şi de oferte şi că se supunŭ lorŭ.

Condiţiunile aceste se potŭ vedea, până la ţiua pertractărei de oferte, în decursulŭ órelorŭ oficióse în oficiolatulŭ economicŭ orăşenescŭ.

Chiriea are sĕ fie în banĭ gata şi sĕ se amintéscă în ofertŭ atâtŭ în cifre câtŭ şi în litere.

Obiectele de închiriatŭ suntŭ următórele:

1. Prăvălia din târgulŭ flosului Nru. 17, chiria de pân'acum 820 fl. —
2. Berăria orăşenéscă . . . . . „ „ „ 3271 fl. 50

Braşovŭ, 27 Iunie 1888.

17 M. 3—2

Magistratulŭ orăşenescŭ.

Câştigŭ lateralŭ de 10 fl. pe ţi

fără capitalŭ şi fără risicŭ prin vêndarea de losurĭ plătibile în rate în sensulŭ articulului de lege XXXI din 1883.

Oferte primesce

Societatea de schimbŭ din Budapesta

Adler & Comp., Budapest.

☛ Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross,** în librăria **Nicolae Ciurcu** şi **Albrecht & Zillich.**

Dela comitetulŭ centralŭ electoralŭ alŭ comitatului Braşovŭ.

Nr. 36—1888.

PUBLICAŢIUNE.

Avêndŭ în vedere, că conformŭ rescriptului prea înaltŭ alŭ Exelenţei sale d-lui preşedinte alŭ dietei ungare cu dato 21 Iunie a. c. Nr. 1122—1887/92, Ioanŭ Imrich, deputatulŭ cercului Ghimbavŭ (2-a) din comitatulŭ Braşovŭ a renunţatŭ de a representa mai departe acelŭ cercŭ, în urma conclusului luatŭ de dieta amintită în 11 Iunie a. c. Nr. 1322—1888 s'a provocatŭ subsemnatulŭ comitetŭ centralŭ electoralŭ din partea preşedintelui dietei a dispune în cercŭlŭ alŭ 2-lea cele necesare pentru alegerea unui nou deputatŭ.

Comitetulŭ centralŭ electoralŭ a determinatŭ ca ţiua pentru alegerea ce este de a se îndeplini în acestŭ cercŭ electoralŭ pe periodulŭ 1888—1892 supusŭ acestui comitetŭ centralŭ electoralŭ, pe basa §-lui 57 art. de lege XXXIII din anulŭ 1874, ţiua de **15 Iulie a. c.**

Pentru conducerea alegerei şi pentru adunarea voturilorŭ se esmite în acestŭ cercŭ alŭ 2-a următórea comisiune cu loculŭ de alegere Ghimbavŭ:

Iosifŭ Dück de preşedinte,
Dr. Herell Henric de vice-preşedinte,
Carolŭ Bolesch secretarŭ,
George Nicolaus de secretarŭ locţiitorŭ,
Merthes Ioanŭ de secretarŭ locţiitorŭ.

Pentru darea voturilorŭ cu referinţă la singuraticile comune s'a statoritŭ următorulŭ şirŭ:

1. Ghimbavŭ.	6. Hălchiu.	11. Rotbavŭ.
2. Cârstianŭ.	7. Nou.	12. Măieruşŭ.
3. Rêşnovŭ.	8. Crizbavŭ.	13. Apatia.
4. Vulcanŭ.	9. Bodŭ.	
5. Codlea.	10. Feldióra.	

Alegerea începe la ţiua de **15 Iulie a. c. 8 óre înainte de prânţŭ.** Fiesce care alegĕtorŭ cercualŭ póte recomanda candidaţĭ dietalĭ, acésta recomandaţiune trebue sĕ se dée în scrisŭ preşedintelui pentru alegerĭ, séu în ţiua dinainte de alegere, séu la o jumătate de óră după începerea alegerei.

Décă preşedintele pentru alegerĭ ordonéză votarea în sensulŭ legei, atuncia aceea începe diminéţa la 9 óre.

Votisarea se face publicŭ şi nominalŭ amĕsuratŭ §-lui 75 art. de lege XXXIII anulŭ 1874 şi §§-lorŭ ce stau în legătură cu acesta.

Ceea ce se aduce la cunoscinţa tuturora cu acea observaţiune, că alegerea se va efeptui în casa comunală a respectivului locŭ de alegere, şi că este opritŭ a veni la alegere cu bâte séu arme.

Din şedinţa comitetului centralŭ electoralŭ alŭ comitatului Braşovŭ ţinută în 28 Iunie 1888.

Iuliu Roll m. p. **Dr. Fried. Iekel,**
Consil. regiu, vice-comite, preşedintele comitetului centralŭ. notarŭ.

92,3—1

Publicaţiune!

81,8—3

Se dă în arêndă
MOŞIA „METELEU“

din Judeţulŭ Buzeu în România pe **9 anĭ,** adecă dela **23 Aprile 1889** până la **23 Aprile 1898** prin licitaţiune, care se va ţinĕ în **24 Iuliu 1888** stilŭ vechiu, deodată şi la Braşovŭ în Casa Comitetului parochialŭ alŭ Bisericei române ort. res. dela St. Nicolae şi la Buzeu în România în „Hotelulŭ Moldavia.“

Condiţiunile de arêndare se află: în Braşovŭ la Epitropia Bisericei „St. Nicolae“, în Buzeu la Domnii: Fraţii Stoicescu, Ioane Jarnea comercianţĭ şi Vasile H. Stinghe amploiatŭ; în Bucurescĭ la Domnii C. Steriu şi C. Pascu Case de schimbŭ; în Ploeştĭ la Domnii Fraţii Stănescu comercianţĭ; în Mizil la Domnii Vasilie et St. Pittis comercianţĭ; în Brăila la Domnulŭ Const. Molundacŭ comerciantŭ. —

Braşovŭ, 18 Maiu 1888 st. v.

Comitetulŭ Parochialŭ
alŭ Bisericei române ort. rĕs. dela St. Nicolae
în Braşovŭ.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ:* 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéţa.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşovŭ.